

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 września 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił P. M. rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ nie udokumentował on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej przed 1 stycznia 2009 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wnioskodawcy zaliczono okres w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni, tj. od dnia 4 listopada 1974 roku do dnia 24 października 1976 roku i od 6 listopada 1978 roku do dnia 31 lipca 1991 roku w Zakładach (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że do ustalenia rekompensaty nie uwzględniono okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz zatrudnienia od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. (jako uczeń nauki zawodu w (...)).

/decyzja k.50 plik I akt ZUS/

W dniu 15 października 2021 r. pełnomocnik P. M. złożył odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie wnioskodawcy rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, że okres nauki zawodu w (...) od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. powinien zostać uwzględniony wnioskodawcy jako okres pracy w szczególnych warunkach, co zaś oznacza, że odwołujący spełnia warunki do przyznania wnioskowanego świadczenia.

/odwołanie k.3 – 8/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację tożsamą co w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.11 – 11 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca P. M. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał P. M. emeryturę od dnia 5 kwietnia 2021 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja k.30 – 32 plik I akt ZUS/

W dniu 24 maja 2021 r. P. M. złożył wniosek o przyznanie rekompensaty za pracę w szczególnych warunkach.

/wniosek k.35 – 35 odwrót plik I akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 września 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił P. M. rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ nie udokumentował on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej przed 1 stycznia 2009 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wnioskodawcy zaliczono okres w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni, tj. od dnia 4 listopada 1974 roku do dnia 24 października 1976 roku i od 6 listopada 1978 roku do dnia 31 lipca 1991 roku w Zakładach (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że do ustalenia rekompensaty nie uwzględniono okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz zatrudnienia od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. (jako uczeń nauki zawodu w (...)).

/decyzja k.50 plik I akt ZUS/

Do stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej przed 1 stycznia 2009 r. wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wnioskodawcy okres zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. od 4 listopada 1974 r. do 24 października 1976 r. oraz od 6 listopada 1976 r. do 31 lipca 1991 r. (na stanowisku prasowacza), co dało łącznie 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. P. M. był uczniem nauki zawodu (mechanik urządzeń kolejowych) w Przyzakładowej Szkole Kolejowej w Ł. (...). W treści umowy o naukę zawodu z dnia 1 września 1972 r. wskazano, że do 16 roku życia norma czasu pracy wynosić będzie 6 godzin dziennie i 36 godzin tygodniowo, a po ukończeniu 16 roku życia norma czasu pracy będzie odpowiadać normalnemu czasowi pracy stosowanemu w zakładzie pracy. W pierwszym roku nauki wnioskodawca przez 2 dni w tygodniu odbywał praktyki zawodowe, a w pozostałe dni uczył się w szkole. W kolejnych latach nauki wnioskodawca przez 3 dni w tygodniu odbywał praktyki zawodowe, a w pozostałe dni uczył się w szkole. Praktyczna nauka zawodu odbywała się także przez jeden miesiąc w wakacje, a za świadczoną pracę wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie. Podczas praktyk wnioskodawca przebywał pod nadzorem wskazanego pracownika.

/świadczenie pracy k.11 plik I akt ZUS , zaświadczenie k.37 plik I akt ZUS , umowa o naukę zawodu k.30 – 31 odwrot , rezygnacja z nauki zawodu k.22 , okoliczności bezsporne/

W okresie od 4 listopada 1974 r. do 31 lipca 1991 r. P. M. zatrudniony był w Zakładach (...) w Ł.. W okresie od 27 października 1976 r. do 18 października 1978 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Do pracy w ww. zakładzie pracy powrócił w dniu 6 listopada 1978 r.

/zaświadczenie k.16 plik I akt ZUS , książeczka wojskowa k.17 plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach ZUS.

Sąd pominął wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o przesłuchanie wnioskodawcy w charakterze strony na okoliczność czynności wykonywanych przez wnioskodawcę w latach 1972 – 197 , jako nieistotny dla rozpoznania sprawy , w związku z treścią zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z dyspozycją art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664) określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 2 ust. 5 w/w ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata jest to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

W myśl art. 21 ust. 1 w/w ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Ust. 2 art. 21 stanowi, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Treść art. 21 ust. 2 w/w ustawy może budzić wątpliwości i jego interpretacji należy dokonywać przy uwzględnieniu uregulowania zawartego w art. 2 ust. 5 ustawy zgodnie, z którym użyte w ustawie określenie rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata jest zatem odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które rozpoczęły pracę przed 1 stycznia 1999 r. i nie nabyły prawa do emerytury pomostowej, w zamian za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (analogiczne stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 25 listopada 2010 r. (K 27/09, OTK-A 2010, Nr 9, poz. 109).

Skoro, jak wynika z powyższego, celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, to przesłanka negatywna, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, na co wskazuje wykładnia funkcjonalna tego przepisu, zachodzi w przypadku pobierania emerytury przyznanej w obniżonym wieku emerytalnym np. na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 lub 39 czy też art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 r., lex nr 1979477).

Art. 23 ust. 1 w/w ustawy stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o których mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 23 ust. 2 w/w ustawy). Jako dodatek do kapitału początkowego, razem z kapitałem początkowym podlega waloryzacji.

Bezspornym jest w rozpoznawanej sprawie, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Do stażu pracy w warunkach szczególnych ZUS uwzględnił wnioskodawcy łącznie 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni, nie znajdując jednak podstaw do uwzględnienia przy ustalaniu rekompensaty okresu odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej oraz zatrudnienia – nauki zawodu od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. Pozostałe przesłanki nabycia prawa do rekompensaty nie były kwestionowane przez organ rentowy.

W odniesieniu do możliwości uwzględnienia wnioskodawcy okresu służby wojskowej wskazać należy, że podczas zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. ubezpieczony odbywał służbę wojskową w okresie od 27 października 1976 r. do 18 października 1978 r. i okres ten także należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Wskazać należy że w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., podjętej w powiększonym składzie 7 sędziów (II UZP 6/13, LEX nr 1385939), Sąd Najwyższy – pod pewnymi warunkami - dopuścił co do samej zasady możliwość kwalifikowania okresu zasadniczej służby wojskowej jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach wskazując jednocześnie, że podstawę takiego kwalifikowania stanowią nie przepisy ustaw emerytalnych, lecz przepisy o służbie wojskowej.

Przepisami tymi były przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220), a konkretnie art. 108 ust. 1, zgodnie z którym (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do

okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

W myśl powołanej uchwały Sądu Najwyższego czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Od dnia 1 stycznia 1975 r. brzmienie powyższego przepisu uległo jedynie nieznacznej redakcyjnej zmianie irrelevantnej z punktu widzenia omawianego zagadnienia. Stanowił on bowiem, że czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Stanowisko wyrażone w powołanej wyżej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., o dopuszczalności co do samej zasady możliwości kwalifikowania okresu zasadniczej służby wojskowej jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, zachowuje zatem swoją aktualność również w odniesieniu do stanu prawnego obowiązującego od dnia 1 maja 1975 r. Należy zauważyć, że Sąd Najwyższy w tej uchwale nie uzależnił zaliczenia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach od tego, żeby okres odbywania tej służby przypadął w ściśle określonych ramach czasowych. Tezę powołanej ostatnio uchwały Sądu Najwyższego, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220), w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r., zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, należy odnosić do konkretnego stanu faktycznego sprawy, w której uchwała ta została podjęta.

Szczegółowe zasady zaliczania zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia zostały uregulowane w przepisach normujących służbę wojskową, tj. w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o powszechnym obowiązku obrony", w brzmieniu obowiązującym w okresie odbywania tej służby oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy, w tym zwłaszcza w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 października 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318 z późn. zm.). Zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1975 r. do dnia 31 sierpnia 1979 r., w którym to okresie zasadniczą służbę wojskową odbywał ubezpieczony, czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Poważniejsza zmiana nastąpiła w brzmieniu tego przepisu ujętym w tekście jednolitym ustawy (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111). Zmianie uległa również numeracja poszczególnych jednostek redakcyjnych ustawy, a także brzmienie niektórych przepisów. W ostatnio powołanym tekście jednolitym ustawy o powszechnym obowiązku obrony, art. 108 z tekstu pierwotnego ustawy uzyskał nową numerację - art. 120 oraz nowe brzmienie. W myśl art. 120 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony, pracownikowi, który w ciągu 30 dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 (OSNP 2014, Nr 3, poz. 42) zwrócił uwagę na to, że pomimo kolejnych, licznych zmian redakcyjnych ustawy o powszechnym obowiązku obrony, w dalszym ciągu obowiązywało "wliczanie" okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień emerytalno-rentowych. Sąd Najwyższy podkreślił, że to "wliczanie" zostało usunięte dopiero z dniem 21

października 2005 r. Taki sam pogląd został wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 r., I UK 544/12 (Legalis nr 733539).

Wnioskodawca został powołany do zasadniczej służby wojskowej w czasie trwania zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł.. Ubezpieczony odbywał służbę wojskową w okresie od 27 października 1976 r. do 18 października 1978 r. Po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę z dniem 6 listopada 1976 r. i niniejszym zachował wymagany 30 dniowy termin zgłoszenia powrotu do pracy po odbyciu służby.

Na podstawie powyższych ustaleń należy zaliczyć skarżącemu okres pełnienia służby wojskowej do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd nie uwzględnił natomiast do pracy w szczególnych warunkach okresu nauki zawodu ubezpieczonego od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r.

Podkreślenia wymaga, że dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze /patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, I UK 393/10, LEX nr 950426/.

W szczególności Sąd Okręgowy zważył, że sporny okres nauki zawodu wnioskodawcy nie jest okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), z uwzględnieniem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdyż praca ucznia nie była wykonywana w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustanowionym dla danego stanowiska pracy (§ 2 rozporządzenia).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że w okresie

od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. P. M. pobierał naukę zawodu mechanika urządzeń kolejowych, przy czym pracę w zakładzie łączył z nauką w szkole, którą odbywał przez 2 lub 3 dni w tygodniu.

Nie budzi wątpliwości, że okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 roku uważa się za okresy składkowe (por. art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jedn.: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Stałe wykonywanie pracy w warunkach szczególnych jest rozumiane w ugruntowanym już orzecznictwie Sądu Najwyższego jako wypełnianie pełnego wymiaru czasu pracy na zajmowanym stanowisku pracy, gdyż nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika /np. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 4 czerwca 2008 roku, II UK 306/07, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 290). Wyjątek mogą tu stanowić krótkotrwałe, konieczne szkolenia pracownika, zwłaszcza wstępne /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 22 stycznia 2008 roku, I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75/.

Podążając za wywoдем Sądu Najwyższego w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 stycznia 2011 roku w sprawie II UK 169/10 (LexPolonica nr 3026756), zasadnym jest stwierdzenie, że dla młodocianego ucznia w wieku od 15 do 16

roku życia pobierającego naukę zawodu przewidziana była norma czasu pracy w liczbie 6 godzin dziennie i 36 godzin tygodniowo, a praca wykonywana w takim rozmiarze wykonywana była w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na powierzonym stanowisku, tylko ze względu na postanowienia art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, obowiązującego do czasu wejścia w życie Kodeksu pracy. Przepis ten - odnoszący się do sytuacji określonych w art. 12 tej ustawy, zgodnie z którym młodociani przyjęci do pracy byli obowiązani do doksztalania się w celu ukończenia pełnej szkoły podstawowej lub do doksztalania się zawodowego lub ogólnokształcącego (ust. 2), natomiast młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu obowiązani byli do doksztalania się w zakresie obranego zawodu (ust. 3) - stanowił, że do czasu pracy młodocianych wlicza się czas doksztalania bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy, jednakże w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo. Doksztalanie w rozumieniu art. 12 ustawy o nauce zawodu oznaczało zajęcia teoretyczne w warunkach szkolnych. Zgodnie zaś z treścią ust. 2 art. 13 cyt. ustawy młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązywał normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy.

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w w/w orzeczeniu, gdyby więc uznać, że przewidziana w obowiązujących przepisach dla danego stanowiska - ze względu na charakter zatrudnienia lub związane z nim warunki - norma czasu pracy w rozmiarze odbiegającym od powszechnie obowiązującego, stanowiła pełny wymiar czasu pracy, to nie można pominąć koniunktywnego wymagania wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla stanowiska, na którym takie warunki występowały.

Z dokonanych w sprawie i niekwestionowanych ustaleń wynika, że przez okres zatrudnienia na podstawie umowy o naukę zawodu zawartej przez odwołującego w dniu 1 września 1972r. (pod rządami ustawy o nauce zawodu, jak i uchylającego ją Kodeksu pracy), wnioskodawca pracował jako uczeń maksymalnie przez 3 dni w tygodniu. W tej sytuacji Sąd nie znalazł podstaw do zaliczenia P. M. okresu zatrudnienia od 1 września 1972 r. do 15 września 1974 r. do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Pomimo niezaliczenia okresu pracy w charakterze ucznia do stażu pracy w szczególnych warunkach w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wnioskodawca w sposób niewątpliwy, po doliczeniu kwestionowanego przez organ rentowy okresu służby wojskowej, wykazał, że przepracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a tym samym zostały spełnione wszystkie pozostałe przesłanki do nabycia prawa do rekompensaty przewidzianej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

A zatem Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do rekompensaty, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz P. M. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił na podstawie §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz.1804 z późn. zm.).

S.B.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ZUS, wypożyczając akta ZUS